

ด่วนที่สุด
ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๙/๓๒๔

สลด. (eMail)

ส่ง : กนธ.

รับที่ : ๘11633/66

8 ธ.ค. 2566 เวลา 11.15 น.

กระทรวงคมนาคม
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๓ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดจำนวนเงินค่าทดแทนภาระในอสังหาริมทรัพย์บน
เหนือพื้นดินหรือพื้นน้ำในกิจการของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงคมนาคม ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๙/๑๕๕ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๒๔๐๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖
๓. หนังสือการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ที่ รฟม ๐๑๘/๑๕๒๖ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๖
๔. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๓๓๗ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๖
๕. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๓๖๖ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดจำนวนเงินค่าทดแทนภาระ
ในอสังหาริมทรัพย์บนเหนือพื้นดินหรือพื้นน้ำในกิจการของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน
แห่งประเทศไทย พ.ศ. พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผล และคำชี้แจงประกอบร่าง
กฎกระทรวง

๒. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย
๓. สรุปสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดจำนวนเงิน
ค่าทดแทนภาระในอสังหาริมทรัพย์บนเหนือพื้นดินหรือพื้นน้ำในกิจการของการรถไฟฟ้า
ขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ.
๔. รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
๕. หลักฐานการรับฟังความคิดเห็น
๖. หลักฐานการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากกฎหมาย
๗. สำเนามติคณะกรรมการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖
เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๖

๑. เรื่องเดิม กระทรวงคมนาคมได้นำเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ
กำหนดจำนวนเงินค่าทดแทนภาระในอสังหาริมทรัพย์บนเหนือพื้นดินหรือพื้นน้ำในกิจการของการรถไฟฟ้า
ขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ต่อสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ต่อมาสำนักเลขาธิการ
คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งว่า โดยที่ให้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกาศ
ใช้บังคับแล้ว จึงขอทราบข้อมูลเหตุผลความจำเป็นในการเสนอเรื่องร่างกฎกระทรวงดังกล่าวเพิ่มเติม ตลอดจน
การดำเนินการ...

การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวว่าเป็นไปโดยสอดคล้องกับมาตรา ๑๖๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ข้อกฎหมายและระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และการรถไฟฯ ขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือชี้แจงว่า เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดจำนวนเงินค่าทดแทนภาระในอสังหาริมทรัพย์บน เนื้อที่ดินหรือพื้นน้ำ จึงไม่สามารถกำหนดจำนวนเงินค่าทดแทนภาระในอสังหาริมทรัพย์ในการดังกล่าวได้ ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแนวทางการดำเนินการเพื่อเร่งรัดการออกกฎหมายและการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งได้กำหนดระยะเวลาดำเนินการไว้ รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ - ๓

๒. ต่อมา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งว่า ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี เรื่องร่างกฎกระทรวงดังกล่าว ไปเพื่อดำเนินการ เนื่องจากได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีใหม่ และคณะรัฐมนตรีได้เข้าถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ก่อนเข้ารับหน้าที่แล้ว เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๖ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จึงขอส่งเรื่องคืนกระทรวงคมนาคมพร้อมทั้งได้ส่งความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาด้วยแล้ว และหากประสงค์จะเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี ขอให้โปรดดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และต่อมาได้มีหนังสือแจ้งว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๖ เรื่องแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐในการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีนั้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ปรับปรุงแบบหนังสือเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี (template) และจัดทำคำอธิบายการกรอกข้อมูลในแบบหนังสือเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นแนวทางในการจัดทำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติตามมติดังกล่าวนั้น รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๔ - ๕

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้ว ขอเสนอเรื่องร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดจำนวนเงินค่าทดแทนภาระในอสังหาริมทรัพย์บน เนื้อที่ดินหรือพื้นน้ำในกิจการของการรถไฟฯ ขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ในการดำเนินการโครงการรถไฟฯ ของการรถไฟฯ ขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) มีความจำเป็นต้องเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ของประชาชนที่อยู่ในแนวสายทางรถไฟฯ เพื่อใช้ในการก่อสร้างโครงการระบบรถไฟฯ ที่อยู่บน เนื้อที่ดินหรือพื้นน้ำ แต่ในระยะหลังเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวได้มีการร้องขอให้ รฟม. พิจารณากำหนดภาระในอสังหาริมทรัพย์แทนการเวนคืนเพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน แต่เนื่องจากการกำหนดเงินค่าทดแทนจะต้องกำหนดตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงตามความในมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดหาอสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการขนส่งมวลชน พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งปัจจุบันมีเฉพาะกฎกระทรวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ออกตามความในพระราชบัญญัติ

กำหนด...

กำหนดเงินค่าทดแทนกรณีที่มีการกำหนดภาระในอสังหาริมทรัพย์ได้ที่ดิน แต่ยังไม่มีการทวงถาม
กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดเงินค่าทดแทนกรณีที่มีการกำหนดภาระในอสังหาริมทรัพย์บน
พื้นดินหรือพื้นน้ำ รพม. จึงได้จัดทำบันทึกข้อตกลงกับเจ้าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อให้ รพม. เข้าใช้ที่ดินได้ก่อน
และเมื่อมีการทวงถามแล้ว รพม. จะได้ดำเนินการกำหนดเงินค่าทดแทนต่อไป

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ร่างกฎกระทรวงฯ จะช่วยแก้ไขปัญหาการจ่ายเงินค่าทดแทนในกรณีที่ รพม. มีความจำเป็นต้อง
ใช้พื้นที่บน เนื้อพื้นดินหรือพื้นน้ำ แต่ไม่มีความจำเป็นต้องได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์
ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดเงินค่าทดแทน จึงควรเร่งดำเนินการพิจารณา
ประกาศใช้บังคับกฎกระทรวงฉบับนี้โดยเร็ว

๓. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ ในการดำเนินการก่อสร้างโครงการระบบขนส่งมวลชนในกิจการรถไฟฟ้าของ รพม.
จำเป็นต้องใช้อสังหาริมทรัพย์ของเอกชนที่อยู่ในแนวสายทางรถไฟฟ้า เพื่อใช้ก่อสร้างโครงการระบบรถไฟฟ้า
ที่อยู่บน เนื้อพื้นดินหรือพื้นน้ำ แต่เพื่อลดผลกระทบที่จะต้องเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว และสามารถ
ก่อภาระขึ้นในอสังหาริมทรัพย์ ให้สามารถใช้อสังหาริมทรัพย์บน เนื้อพื้นดินหรือพื้นน้ำ ได้ตามกฎหมาย
ว่าด้วยการจัดหาอสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการขนส่งมวลชน พ.ศ. ๒๕๔๐ และโดยที่กฎหมายดังกล่าว
ได้กำหนดให้หลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดจำนวนเงินค่าทดแทน หลักเกณฑ์การวินิจฉัยว่าภาระที่เกิดขึ้น
แก่อสังหาริมทรัพย์ไม่ทำให้การใช้สอยอสังหาริมทรัพย์ต้องลดน้อยลง และหลักเกณฑ์การวินิจฉัยว่าภาระที่เกิด
แก่อสังหาริมทรัพย์ลักษณะใดที่อาจถือได้ว่าทำให้ไม่อาจใช้สอยอสังหาริมทรัพย์ได้ตามปกติ เป็นไปตาม
ที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งคณะกรรมการ รพม. ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๖
ได้มีมติอนุมัติให้ รพม. ดำเนินการเสนอตราร่างกฎกระทรวงฯ

๓.๒ รพม. ได้ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบ
การจัดทำร่างกฎกระทรวงฯ โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย
(www.law.go.th) ตั้งแต่วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๖ ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็น
จำนวน ๑ ราย เป็นความคิดเห็นที่ไม่เกี่ยวข้องกับร่างกฎกระทรวงฯ ทั้งนี้ รพม. ได้ดำเนินการจัดทำรายงาน
การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายและรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นเรียบร้อยแล้ว

๔. สารสำคัญของร่างกฎหมาย

ร่างกฎกระทรวงฯ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ ในกรณีการใช้อสังหาริมทรัพย์ ก่อภาระทำให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบ
ด้วยกฎหมายไม่อาจใช้สอยอสังหาริมทรัพย์นั้นได้ตามปกติ คณะกรรมการต้องกำหนดเงินค่าทดแทนภาระ
ในอสังหาริมทรัพย์ เนื่องจากการใช้สอยที่น้อยลงจากปกติตามกฎหมายฉบับนี้ แต่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง
โดยชอบด้วยกฎหมายอาจร้องขอต่อหน่วยงานที่ดำเนินการให้จัดซื้อหรือเวนคืนอสังหาริมทรัพย์นั้น ตามกฎหมาย
ว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ก็ได้

๔.๒ หลักเกณฑ์...

๔.๒ หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดจำนวนเงินค่าทดแทน ราคาที่ดินที่จะนำมากำหนดจำนวนเงินค่าทดแทนภาระในอสังหาริมทรัพย์ให้คำนึงถึงราคา ขนาด ที่ตั้ง สภาพและลักษณะการใช้ประโยชน์ ซึ่งเมื่อทราบราคาดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าสภาพและลักษณะภาระอันพึงมีแก่อสังหาริมทรัพย์ผลประโยชน์และความเสียหายอยู่ในเกณฑ์กำหนดค่าทดแทนให้ได้ร้อยละเจ็ดสิบห้าของราคาที่ดินนั้น

๔.๓ ในกรณีที่มีการเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ก่อให้เกิดภาระแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง โดยขัดด้วยกฎหมายน้อยจนถือได้ว่า ไม่ทำให้การใช้สอยอสังหาริมทรัพย์ต้องลดน้อยลง คณะกรรมการอาจพิจารณาไม่กำหนดค่าทดแทนได้

๔.๔ ในกรณีที่มีการเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์เป็นการชั่วคราว เป็นเหตุให้ต้องแก้ไขปรับปรุงอาคารและสิ่งปลูกสร้าง หรือต้องย้ายออกจากอสังหาริมทรัพย์ หรือใช้อสังหาริมทรัพย์เพื่อเตรียมก่อสร้าง ขยาย ปรับปรุง หรือบำรุงกิจการขนส่งมวลชนชั่วคราว คณะกรรมการต้องกำหนดเงินค่าทดแทนภาระในอสังหาริมทรัพย์

๕. ประโยชน์และผลกระทบ

๕.๑ ประโยชน์ที่คาดว่าจะประเทศไทยจะได้รับจากร่างกฎกระทรวงฯ ได้แก่ กรณีที่ รพม. มีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่บน เนื้อที่ดินหรือพื้นน้ำ แต่ไม่มีความจำเป็นต้องได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ รพม. สามารถกำหนดค่าทดแทนภาระในอสังหาริมทรัพย์ให้แก่ผู้ที่ถูกกำหนดลักษณะภาระในอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งจะเป็นการประหยัดงบประมาณจากการที่ต้องจ่ายค่าทดแทนจากการเวนคืน

๕.๒ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากร่างกฎกระทรวงฯ ได้แก่ ประชาชนที่ถูกกำหนดภาระในอสังหาริมทรัพย์บน เนื้อที่ดินหรือพื้นน้ำ จาก รพม. ดังนั้น รพม. จึงควรมีการเยียวยาค่าทดแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรม

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๗. ความคิดเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๘. ขอบกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๘.๑ พระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดทาสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการขนส่งมวลชน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙

๘.๒ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ วรรคสาม มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘

๘.๓ พระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗๔

๘.๔ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕)

๘.๕ กฎกระทรวง...

๘.๕ กฎกระทรวงกำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๒ (๒)

๙. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงคมนาคมขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงฯ ตามที่ รพม. เสนอ ทั้งนี้ ได้จัดส่งร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดจำนวนเงินค่าทดแทนภาระในอสังหาริมทรัพย์บน เนื้อที่ดินหรือพื้นน้ำในกิจการของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. พร้อมรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย สรุปสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงฯ รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น หลักฐานการรับฟังความคิดเห็น หลักฐานการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย และสำเนามติคณะกรรมการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย มาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สรุป: ปี ๖/๕๐๒

(นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

ฝ่ายกรรมสิทธิ์ที่ดิน

โทร. ๐ ๒๗๑๖ ๔๐๐๐ ต่อ ๒๖๕๒ (จตุรนต์)

โทรสาร ๐ ๒๗๑๖ ๔๐๑๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ jaturon@mrta.co.th